

November 2014

ANALYSENOTAT

Arbejdsrelateret stress blandt offentligt ansatte

På vegne af 27 lønmodtagerorganisationer har MEGAFON gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt organisationernes medlemmer. Undersøgelsen handler blandt andet om arbejdsrelateret stress. Resultaterne i dette notat bygger på svar fra 2.714 medlemmer, som alle er kommunalt eller regionalt ansatte.

Stress er i undersøgelsen defineret som en situation, hvor man føler sig anspændt, rastløs, nervøs eller urolig eller ikke kan sove om natten, fordi man tænker på problemer hele tiden. Resultaterne viser, at 11 pct. af medlemmerne i de 27 organisationer inden for det seneste år har været sygemeldt pga. stress, hvor det var arbejdet, der var den vigtigste kilde.

Tabel 1: "Har du inden for det sidste år været sygemeldt pga. stress (hvor det var arbejdet, der var den vigtigste kilde)?"

	Procent	Antal
Ja	11%	296
Nej	87%	2.366
Ved ikke	2%	52
Total	100%	2.714

Kilde: MEGAFON august 2014

En nærmere analyse viser, at på de arbejdspladser, hvor man følger op på den psykiske arbejdspladsvurdering (APV), er der færre, som har været sygemeldt pga. arbejdsrelateret stress inden for det seneste år. Det fremgår af tabel 2 på næste side, som konkret viser, at på de arbejdspladser, hvor medlemmerne er helt eller overvejende enige i, at der bliver fulgt op på den psykiske arbejdspladsvurdering, svarer syv pct., at de har været sygemeldt pga. arbejdsrelateret stress inden for det seneste år. På arbejdspladser hvor medlemmerne omvendt er helt eller overvejende uenige i, at der bliver fulgt op på den psykiske arbejdspladsvurdering, drejer det sig om 18 pct.

Tabel 2: Andel sygemeldte pga. arbejdsrelateret stress blandt dem, som er hhv. enige og uenige i, at der på deres arbejdsplads bliver fulgt op på den psykiske APV

	Helt/overvejende enig i at der følges op på resultater af APV	Helt/overvejende uenig i at der følges op på resultater af APV
Har været sygemeldt pga. stress	7%	18%
Har ikke været sygemeldt pga. stress	92%	80%
Ved ikke	1%	3%
Total	100%	100%

Kilde: MEGAFON-undersøgelse august 2014 (bearbejdede resultater). Tabellen viser afrundede tal.

Der er også færre, der har været sygemeldte pga. arbejdsrelateret stress, på de arbejdspladser, hvor ledelsen er i god dialog med medarbejderne, jf. tabel 3. Blandt de medlemmer, som er helt eller overvejende enige i, at ledelsen på deres arbejdsplads er i god dialog med medarbejderne, svarer otte pct., at de har været sygemeldt pga. arbejdsrelateret stress i løbet af det seneste år. Blandt dem som omvendt er helt eller overvejende uenige i, at ledelsen er i god dialog med medarbejderne, er andelen 17 pct.

Tabel 3: Andel sygemeldte pga. arbejdsrelateret stress blandt dem, som er hhv. enige og uenige i, at ledelsen er i god dialog med medarbejderne

	Helt/overvejende enig i at ledelsen er i god dialog med medarbejderne	Helt/overvejende uenig i at ledelsen er i god dialog med medarbejderne
Har været sygemeldt pga. stress	8%	17%
Har ikke været sygemeldt pga. stress	90%	80%
Ved ikke	2%	3%
Total	100%	100%

Kilde: MEGAFON-undersøgelse august 2014 (bearbejdede resultater). Tabellen viser afrundede tal.

Analysen viser også en sammenhæng mellem andelen af stresssygemeldte og et tredje forhold: Om ledelsen informerer tilstrækkeligt om vigtige beslutninger. Blandt de medlemmer, som er helt eller overvejende enige i, at ledelsen informerer tilstrækkeligt om vigtige beslutninger, har otte pct. været sygemeldt med stress inden for det seneste år. Blandt dem, der er helt eller overvejende uenige i, at ledelsen informerer tilstrækkeligt om vigtige beslutninger, er andelen 17 pct. Det fremgår af tabel 4 på næste side.

Tabel 4: Andel sygemeldte pga. arbejdsrelateret stress blandt dem, som er hhv. enige og uenige i hvorvidt ledelsen informerer tilstrækkeligt om vigtige beslutninger

	Helt/overvejende enig i at ledelsen informerer tilstrækkeligt om vigtige beslutninger	Helt/overvejende uenig i at ledelsen informerer tilstrækkeligt om vigtige beslutninger
Har været sygemeldt pga. stress	8%	17%
Har ikke været sygemeldt pga. stress	90%	81%
Ved ikke	2%	2%
Total	100%	100%

Kilde: MEGAFON-undersøgelse august 2014 (bearbejdede resultater)

Fakta om undersøgelsen

Spørgeskemaundersøgelsen er foretaget af MEGAFON. Spørgeskemaet blev udsendt pr. mail 11. august, og 15. august blev der udsendt en påmindelse. Den samlede dataindsamlingsperiode er 11.-22. august 2014.

Målgruppen var medlemmer af de omfattede organisationer, som ses i tabel 5, der samtidig arbejder i kommuner/selvejende institutioner eller regioner. Ledere, elever, lærlinge og studerende blev så vidt muligt frasorteret. Medlemmerne blev udvalgt tilfældigt i de respektive organisationer, og medlemmer med tillidshverv indgik derfor på lige fod med øvrige medlemmer.

Til undersøgelsen blev anvendt en bruttostikprøve på 15.159 medlemmer, sammensat ud fra organisationernes andel af det samlede medlemsantal. Medlemsantallet er i denne sammenhæng defineret som antal erhvervsaktive i kommuner og regioner (og selvejende med tilsvarende opgaver), ekskl. ledere, elever og studerende.

Der blev gennemført 3.653 interview, hvoraf 3.520 var ansat i kommune eller region og dermed inden for målgruppen. MEGAFON vurderer, at gennemførelsesprocenten på 24 % er tilfredsstillende for en internetundersøgelse.

Respondenternes fordeling på de deltagende organisationer ses i tabel 5. I databehandlingen er resultaterne vægtet i forhold til organisationernes andel af det samlede medlemsantal for de deltagende organisationer, jf. sammensætningen af stikprøven.

Medlemmerne er i undersøgelsen blevet spurgt, om de har nogen af de følgende tillidshverv: Tillidsrepræsentant, fellestillidsrepræsentant, arbejdsmiljørepræsentant og/eller medarbejderrepræsentant i ét eller flere MED-udvalg. Der er svar fra 794 medlemmer med mindst ét af de nævnte tillidshverv, og dermed er denne medlemsgruppe overrepræsenteret i undersøgelsen. Da der er en række signifikante forskelle på svarene fra medlemmer med tillidshverv og de øvrige medlemmer, og det ikke umiddelbart har været muligt at vægte svardata for tillidshverv, er analysen i dette notat alene foretaget på svar fra medlemmer uden nogen af de nævnte tillidshverv – i alt 2.714 personer.

Resultaterne af undersøgelsen må udelukkende gengives med kildeangivelsen ”MEGAFON”.

Tabel 5: Respondenternes fordeling på organisationer – uvægtet og vægtet

	Uvægtede data		Vægtede data	
	N	%	n	%
3F	191	5%	246	7%
BUPL	415	11%	442	12%
Danmarks Lærerforening	580	16%	461	13%
Dansk El-Forbund	10	0%	7	0%
Dansk Metal	46	1%	26	1%
Dansk Musiker Forbund	3	0%	3	0%
Dansk Socialrådgiverforening	104	3%	86	2%
Dansk Sygeplejeråd	450	12%	377	10%
Dansk Tandplejerforening	7	0%	4	0%
Danske Bioanalytikere	56	2%	45	1%
Danske Fysioterapeuter	50	1%	44	1%
Danske Psykomotoriske Terapeuter	1	0%	1	0%
Dansk Magisterforening	52	1%	46	1%
Ergoterapeutforeningen	69	2%	54	1%
Farmakonomforeningen	20	1%	6	0%
FOA	815	22%	1.079	30%
Frederiksberg Kommunalforening	10	0%	3	0%
Gentofte Kommunalforening	5	0%	3	0%
HK Kommunal	455	12%	425	12%
Jordemoderforeningen	17	0%	14	0%
Konstruktørforeningen	6	0%	5	0%
Kost & Ernæringsforbundet	37	1%	39	1%
Malerforbundet	1	0%	0	0%
Radiografrådet	15	0%	14	0%
Socialpædagogernes Landsforbund	197	5%	189	5%
Teknisk Landsforbund	23	1%	17	0%
Uddannelsesforbundet	18	0%	15	0%
Total	3.653	100%	3.653	100%

Kilde: MEGAFON